

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η

(Γ' ΜΕΡΟΣ: ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΕΝΟΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ)

Για να διακρίνεται ένα κείμενο από αλληλουχία και συνοχή πρέπει τα ευρύτερα νοήματά του, οι παράγραφοί του και οι επιμέρους φράσεις του να συνδέονται μεταξύ τους με ορισμένες λέξεις ή φράσεις, οι οποίες να δείχνουν το είδος της σχέσης που υπάρχει ανάμεσα στα δύο συνδεόμενα μέρη.

Π.χ. αν σε μια παράγραφο διατυπώνεται το συμπέρασμα που προκύπτει από τις προηγούμενες παραγράφους, θα πρέπει να υπάρχει στην αρχή της η κατάλληλη λέξη η οποία θα δείχνει ακριβώς αυτή τη σχέση με τις προηγούμενες παραγράφους (→ λοιπόν, κατά συνέπεια, άρα, συμπερασματικά κλπ.).

Αν, πάλι, θέλουμε να επεξηγήσουμε μια προηγούμενη φράση, πρέπει να χρησιμοποιήσουμε μια από τις λέξεις που δηλώνουν επεξήγηση (→ δηλαδή, αυτό σημαίνει ότι, πιο συγκεκριμένα κλπ.).

Οι κυριότερες συνδετικές λέξεις ή φράσεις και η σημασία τους είναι οι παρακάτω:

- δηλαδή, αυτό σημαίνει, μια ερμηνεία είναι ότι, με άλλα λόγια, πιο συγκεκριμένα, για την ακρίβεια → **Επεξήγηση**
- εξάλλου, εντούτοις, όμως, ωστόσο, ενώ, αν και, αντίθετα, αλλά, παρ' όλα αυτά → **Αντίθεση**
- λοιπόν, επομένως, ώστε, άρα, έτσι, συνεπώς, κατά συνέπεια, συμπερασματικά, εν κατακλείδι, το αποτέλεσμα είναι, ανακεφαλαιώνοντας → **Συμπέρασμα**
- μετά, ύστερα, αργότερα, πριν από, όταν, αφού, αφότου, από τότε που, ακολούθως, στη συνέχεια, κατόπιν, από τη στιγμή που → **Χρόνος**
- επάνω, κάτω, εδώ, εκεί, παραπέρα, δίπλα σε, κοντά σε, μακριά από → **Τόπος**
- επειδή, διότι, εφόσον, γι' αυτό, μιας και, λόγω του ότι, εξαιτίας, χάρη σε, καθώς → **Αιτία**
- π.χ., λ.χ., για παράδειγμα, όπως, καθώς, αυτό αποδεικνύεται από → **Παράδειγμα**
- επίσης, επιπλέον, επιπρόσθετα, ακόμη, συμπληρωματικά, πέρα από αυτό → **Πρόσθεση-συμπλήρωση**
- πράγματι, βέβαια, όντως, είναι αλήθεια ότι, αδιαμφισβήτητα, αν μη τι άλλο → **Έμφαση**

Η **αλληλουχία** και η **συνοχή** ενός κειμένου επιτυγχάνονται και με άλλους **πιο σύνθετους τρόπους**, π.χ.:

- με την **τήρηση της ενότητας χώρου και χρόνου** στην περιγραφή ή στην αφήγηση
- με την **παρουσίαση των γεγονότων στη φυσική και λογική τους σειρά**
- με τη **σχέση αιτίου-αποτελέσματος**
- με την **ομαλή ακολουθία των χρόνων** στα ρήματα
- με την **χρήση ενιαίου και σταθερού ύφους**
- με την **επανάληψη λέξεων ή φράσεων** που έχουν κεντρική σημασία για το κείμενο
- με τη **χρήση αντωνυμιών** που αντικαθιστούν προηγούμενες λέξεις ή φράσεις